НАРЕДБА № 49 от 16.10.2014 г. за задължителното застраховане по застраховки „Гражданска отговорност" на автомобилистите и „Злополука" на пътниците в средствата за обществен превоз (Загл. изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.)

Обн. - ДВ, бр. 90 от 31.10.2014 г.; доп., бр. 95 от 08.12.2015 г.; изм. и доп., бр. 33 от 25.04.2017 г.; изм. и доп., бр. 64 от 09.08.2022 г.

Приета с Решение № 149-Н от 16 октомври 2014 г. на Комисията за финансов надзор

Раздел I
Общи положения

Чл. 1. (Доп. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) *(1)* С наредбата се уреждат условията и редът за извършването на задължителното застраховане по застраховките „Гражданска отговорност" на автомобилистите и „Злополука" на пътниците, за сключване на граничната застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите, за издаване на сертификат „Зелена карта" и редът за тяхното отчитане.

(2) С наредбата се урежда единната унифицирана номерация за:

1. полиците по застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите;

2. полиците по гранична застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите;

3. сертификатите „Зелена карта";

4. полиците по задължителната застраховка „Злополука" на пътниците.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) С наредбата се въвежда единна методика за уреждане на претенции за обезщетение на вреди, причинени на моторни превозни средства. Съветът на Гаранционния фонд по предложение на управителния му съвет ежегодно до 30 септември приема и представя в Комисията за финансов надзор становище за необходимостта от актуализация на методиката по изречение първо заедно с конкретни предложения за изменение и допълнение в съответствие с изразеното становище.

(4) С наредбата се урежда съдържанието на полиците по застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите.

Чл. 2. (Доп. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Договорите за задължителна застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите и за задължителна застраховка „Злополука" на пътниците се сключват само по условията на Кодекса за застраховането, Наредба № 54 от 2016 г. за регистрите на Гаранционния фонд за обмена и защитата на информацията и за издаването и отчитането на задължителните застраховки по чл. 461, т. 1 и 2 от Кодекса за застраховането (ДВ, бр. 7 от 2017 г.) и тази наредба.

Чл. 3. (Отм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.).

Раздел II
Задължителна застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите

Чл. 4. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Застрахователната полица по задължителна застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите съдържа само реквизитите по чл. 345, ал. 1, т. 7, 9, 10, 11 и ал. 4 от Кодекса за застраховането, както и:

1. наименованието на застрахователя;

2. седалището и адрес на управление на застрахователя, като застрахователите от трета държава, извършващи дейност чрез клон в Република България, посочват

седалището и адреса на управление на застрахователя в третата държава и на клона в Република България;

3. (изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) номер на акта на компетентния орган, с който е издаден лиценз за извършване на застрахователна дейност от застрахователя, като застрахователите от трета държава, извършващи дейност чрез клон в Република България, посочват номера на акта на компетентния орган по седалището на застрахователя в третата държава и на Комисията за финансов надзор;

4. ЕИК за застрахователите със седалище в Република България, съответно номер на регистрация в търговски или друг подобен регистър за застрахователите със седалище в държава членка или в трета държава;

5. (изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) името и адреса, съответно наименованието, седалището, адреса на управление и ЕИК, съответно номера по БУЛСТАТ на застраховащия;

6. (отм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.);

7. (изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) данни за моторното превозно средство: категория и марка на моторното превозно средство, регистрационен номер и номер на рама на моторното превозно средство, вид на регистрацията - постоянна, временна, транзитна, срок на валидност на регистрацията и цвят на моторното превозно средство;

8. поредния номер на застрахователната полица, образуван по реда на чл. 40, ал. 2;

9. (изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) текст със следното съдържание: „Териториален обхват на покритието: Територията на Република България, както и на всички други държави, чието национално бюро на застрахователите е член на системата „Зелена карта", както и на територията на трета държава, когато вредите са били причинени на лица от държава членка, в случаите на пътуване между териториите на две държави членки и при условие, че не е налице национално застрахователно бюро, което да носи отговорност за тази територия, през целия срок на договора, в това число във всеки период в рамките на този срок, когато моторното превозно средство се намира на територията на някоя от посочените държави.";

10. (доп. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) текст със следното съдържание: „Обект на застраховане: Съгласно Кодекса за застраховането застрахована е гражданската отговорност на застрахованите физически и юридически лица за причинените от тях на трети лица имуществени и неимуществени вреди, свързани с притежаването и/или използването на моторното превозно средство, за които вреди застрахованите отговорят съгласно българското законодателство или законодателството на държавата, в която е настъпила вредата.";

11. текст със следното съдържание: „Застрахователна сума (лимит на отговорност): Съгласно действащите разпоредби на Кодекса за застраховането към датата на възникване на застрахователно събитие.";

12. (доп. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) срок на договора, с начало и край, определени до минута на съответния час, ден и година с посочване на застрахователния период;

13. (нова - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) период на застрахователно покритие с начало и край, определени до минута на съответния час, ден и година;

14. (предишна т. 13 - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) ред за уреждане на отношенията при забавяне на плащането или неплащане на дължима премия.

(2) В случаите, когато със застрахователната полица застрахователят покрива разширено доброволно покритие над минималната застрахователна сума по Кодекса за застраховането, текстът по ал. 1, т. 11 не се вписва в полицата, а в нея се вписва договореният между страните размер на застрахователната сума, като се отбелязва, че застраховката осигурява и покритието съгласно закона в другите държави членки, когато то е по-високо от договореното.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Когато със застрахователната полица по задължителна застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите се предоставя покритие, по една или повече допълнителни доброволни застраховки, за покритието се издава добавък (допълнително споразумение) или се включва в застрахователната полица по задължителна застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите в обособена част, така че да не възпрепятства спазването на ал. 1.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.).

(5) (Доп. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) При разсрочване на застрахователната премия в полицата се записват датата на падежа и точният размер на всяка разсрочена вноска, както и последиците от неплащане или от неточно плащане.

(6) (Нова - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Застрахователят е длъжен при спазване на изискванията на Кодекса за застраховането към всяка полица по задължителната застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите да предостави на застраховащия сертификат „Зелена карта", знак на Гаранционния фонд по чл. 487, ал. 1 от Кодекса за застраховането, двустранен констативен протокол за пътнотранспортно произшествие по чл. 487, ал. 4 от Кодекса за застраховането.

(7) (Нова - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Независимо от изискванията на ал. 6 застрахователят не е длъжен да издаде сертификат „Зелена карта" към застрахователната полица по задължителната застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите за трамвай, съответно за тролейбус, когато съгласно техническата спецификация на превозното средство то не може да се движи на собствен ход, без да е свързано с проводници на електрическата мрежа, както и в случаите на застрахователна полица по чл. 483, ал. 5 от Кодекса за застраховането.

(8) (Нова - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Застрахователят е длъжен да осигури възможност чрез интернет страницата си на всеки застрахован достъп до образец на двустранен констативен протокол за пътнотранспортно произшествие по чл. 487, ал. 4 от Кодекса за застраховането, който да може да бъде изтеглен и разпечатан. На интернет страницата трябва да има и подробни указания относно начина на попълване на този двустранен констативен протокол.

Чл. 5. (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Застрахователите могат преди сключването на задължителна застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите да предоставят на застраховащия за попълване въпросник по чл. 345, ал. 2 от Кодекса за застраховането относно обстоятелствата, имащи значение за естеството и размера на риска.

Чл. 6. (Отм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.).

Чл. 7. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.; изм. и доп., бр. 64 от 2022 г.) *(1)* (Предишен текст на чл. 7, изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.; доп., бр. 64 от 2022 г.) В случаите на първоначална регистрация на моторно превозно средство при придобиване на ново моторно превозно средство на територията на Република България, на моторно превозно средство с регистрация в държава членка или в Конфедерация Швейцария или на моторно превозно средство с валидна регистрация извън държава членка или Конфедерация Швейцария, или на употребявано моторно превозно средство без регистрационен номер, включително с изтекъл такъв, застрахователният договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите се сключва преди регистрацията на моторно превозно средство от компетентните органи на Министерството на вътрешните работи, като в застрахователната полица се вписва само номерът на рама. След получаване на свидетелство за регистрация и табели с регистрационен номер от компетентните органи на Министерството на вътрешните работи застраховащият е длъжен писмено да ги обяви пред застрахователя в 7-дневен срок от получаването им.

(2) (Нова - ДВ, бр. 33 от 2017 г.; отм., бр. 64 от 2022 г.) .

Чл. 8. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) *(1)* (Отм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.).

(2) (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Полицата за задължителна застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите по чл. 483, ал. 5 от Кодекса за застраховането се издава от застрахователя само по регистрационния номер на временните табели срещу представяне от страна на търговеца на удостоверение от компетентните органи на Министерството на вътрешните работи, от което е виден регистрационният номер на комплекта временни табели, които ще бъдат предоставени на търговеца.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Гаранционният фонд обезпечава техническата възможност за издаването на застрахователните полици по ал. 2.

(4) (Нова - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Застраховател няма право да сключва за един и същ регистрационен номер на временна табела задължителна застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите при наличието на друга такава, при условие че сроковете на валидност на двете застраховки изцяло или частично съвпадат.

Чл. 9. (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Застрахователният договор по чл. 8, ал.2 се прекратява автоматично:

1. с изтичане срока на валидност на временните табели с регистрационен номер и разрешението за временно движение;

2. при унищожаване, загубване, кражба или отнемане от компетентните органи на временните табели с регистрационен номер;

3. прекратяване или смърт на търговеца, извършващ внос и продажба на моторни превозни средства.

Чл. 10. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Застрахователят снабдява лицето, което е сключило задължителната застраховка, със знак, издаден от Гаранционния фонд.

(2) Знакът по ал. 1 съдържа запазената марка на Гаранционния фонд, уникален номер и датата, на която изтича срокът на застраховката. При разсрочено плащане на премията знакът по ал. 1 удостоверява и срока, за който е платена застрахователната премия.

(3) Знакът по ал. 1 се изработва така, че да е само за еднократно използване. Образецът и графичната защита на знака се определят от съвета на фонда.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Гаранционният фонд поддържа регистър на издадените, анулираните и невалидните знаци. Управителният съвет на Гаранционния фонд издава правила за обявяване на анулираните и невалидните знаци.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) При изгубване, кражба или унищожаване на знака по ал. 1 застрахователят по молба на застраховащия или на друго лице, което държи моторното превозно средство на законно основание предоставя нов знак, който е валиден до изтичането срока на застраховката, съответно срока, за който е платена застрахователната премия. При предоставянето на нов знак застрахователят може да иска заплащането на неговата стойност, съответстваща на цената по ал. 8.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Гаранционният фонд възлага отпечатването на знаците по ал. 1 на изпълнител, определен от съвета на фонда.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Всеки застраховател заявява писмено пред Гаранционния фонд необходимия му брой от знаците по ал. 1.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Застрахователят заплаща заявения от него брой от знаците по ал. 1 по установената в договора между Гаранционния фонд и изпълнителя по ал. 6 цена. Плащането се извършва по сметка на изпълнителя.

(9) (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Застрахователят получава от Гаранционния фонд заявения брой от знаците по ал. 1 след представянето на документ, удостоверяващ плащането по ал. 8. Гаранционният фонд отказва изпълнението на заявка на застраховател, който не е платил заявен от него брой от знака по ал. 1.

Чл. 11. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) *(1)* Знакът по чл. 10 представлява самозалепващ се стикер с три отрязъка, съответно № 1, № 2 и № 3, с еднакъв номер и контролен талон, като:

1. отрязък № 1 се залепва върху предното стъкло на моторното превозно средство от страната на водача, така че да е осигурена добра видимост;

2. отрязък № 2 се залепва върху екземпляра от застрахователната полица, който се отчита и съхранява при застрахователя;

3. отрязък № 3 се залепва върху контролния талон на обозначеното за това място.

(2) Водачът на моторното превозно средство е длъжен винаги да носи със себе си контролния талон и да го предоставя заедно със застрахователната полица при проверка от контролните органи.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Погрешно попълнен или погрешно перфориран знак или знак с нарушена цялост се обявява от застрахователя в Информационния център на Гаранционния фонд и се заменя с нов. Обявяването и подмяната се извършват от застрахователя.

(4) (В сила от 05.05.2015 г.; изм., бр. 33 от 2017 г.) Номерът на изгубен или откраднат знак се обявява за невалиден в Информационния център от застрахователя, който го е предоставил. Застрахователите ежедневно предоставят на Гаранционния фонд информация за анулираните и невалидните знаци за предходния ден.

(5) Когато моторното превозно средство технологично не разполага с предно стъкло и е невъзможно отрязък № 1 от знака да бъде залепен на указаното в ал. 1, т. 1 място, същият отрязък се залепва на застрахователната полица, която се носи от водача на моторното превозно средство и при проверка се представя заедно с контролния талон.

Чл. 12. (Отм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.).

Чл. 13. *(1)* Застрахователят е длъжен да приеме и регистрира с входящ номер и дата всяко уведомление за настъпило застрахователно събитие, както и всяка претенция и да регистрира с входящ номер и дата на представяне всички документи, удостоверяващи основанието на претенцията и размера на вредата, включително и датата за явяване за представяне на моторното превозно средство за оглед.

(2) Представянето на моторно превозно средство за оглед и оценка се удостоверява с протокол за оглед или протокол за явяване, на които е вписана датата на явяване.

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) При уведомяване на застрахователя от застрахования за предявен към него иск по чл. 430, ал. 1, т. 4 от Кодекса за застраховането уведомлението следва да съдържа данни за датата, годината и номера на делото, пред кой съд е образувано и размера на иска. Застрахованият е длъжен да поиска привличане на застрахователя в процеса, когато законът допуска това.

Чл. 15. В случаите, при които гражданската отговорност на застрахованите се определя от съдебните органи, след влизането в сила на присъдата или решението правоимащите задължително представят на застрахователя заверен препис от влезлите в сила съдебни актове заедно с мотивите и изпълнителен лист в оригинал.

Чл. 16. (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Сключени спогодби между застрахованите и увредените лица относно размера на обезщетението пораждат задължение за застрахователя само ако са одобрени от него или ако са сключени със знанието и съгласието на представител по чл. 430, ал. 3 от Кодекса за застраховането. За спогодби се считат и постигнатите споразумения между страните по наказателни дела за размера на обезщетенията по граждански искове, включително и одобрените от съда споразумения по такива дела.

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Когато увреденото лице не е навършило пълнолетие или е лице, което е поставено под запрещение, застрахователното обезщетение се заплаща от застрахователя по банкова сметка с титуляр това лице.

Чл. 18. (Отм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.).

Чл. 19. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) *(1)* (Предишен текст на чл. 19, изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Застрахователният договор по застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите покрива вредите, които застрахованият е причинил на трети лица, за които застрахованият отговаря съгласно българското законодателство или законодателството на държавата, в която е настъпила вредата.

(2) (Нова - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) В случаите на застрахователно събитие, настъпило на територията на Република България, при определяне на лицата, имащи право на застрахователно обезщетение, не се считат за трети лица по чл. 477, ал. 1 от Кодекса за застраховането лицето, което отговаря за причинените вреди, както и правоимащите лица в резултат на неговата смърт.

Чл. 20. (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) *(1)* (Отм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.).

(2) Обезщетението за вреди на моторни превозни средства се определя по методиката за уреждане на претенции за обезщетение на вреди, причинени на моторни превозни средства съгласно приложения № 1 - 6 от Наредба № 24 от 2006 г. за задължителното застраховане по чл. 249, т. 1 и 2 от Кодекса за застраховането и за методиката за уреждане на претенции за обезщетение на вреди, причинени на моторни превозни средства (обн., ДВ, бр. 25 от 2006 г.; изм., бр. 36 от 2006 г., бр. 55 от 2007 г., бр. 3 от 2008 г., бр. 55 от 2011 г. и бр. 97 от 2013 г.)

(3) Застрахователят изплаща и необходимите и целесъобразни разноски за спасяване на увреденото имущество, в това число и транспортни разходи, както и тези за товарни и разтоварни дейности в рамките на застрахователната сума.

Чл. 21. (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) *(1)* (Отм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.).

(2) (Отм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.).

(3) Всеки застраховател е длъжен да приеме и да оповести публично на интернет страницата си, както и по друг подходящ начин подробна методика за определяне размера на дължимото обезщетение при неимуществени и имуществени вреди, вследствие на телесно увреждане или смърт, включваща и критериите и икономическите и финансови фактори за обезщетяване на претърпените вреди и пропуснатите ползи, които представляват пряк и непосредствен резултат от увреждането.

Раздел III
Гранична застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите

Чл. 22. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) *(1)* Лице, което при влизане на територията на Република България управлява моторно превозно средство, което обичайно се намира на територията на трета държава и няма застраховка, покриваща отговорността за причинените от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди, свързани с притежаването и/или използването на моторното превозно средство, валидна за територията на Република България, е длъжно да сключи застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите на граничния контролно-пропускателен пункт (наричана по-нататък „гранична застраховка").

(2) Гранична застраховка е длъжно да сключи и лице, управляващо моторно превозно средство, което обичайно се намира на територията на трета държава, което е влязло на територията на Република България с валидна застраховка по ал. 1, чийто срок изтича, преди лицето да е напуснало територията на страната, освен когато тази застраховка е била продължена или подновена.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Граничните застраховки по ал. 1 се сключват в съответствие с чл. 34 от Наредбата за граничните контролно-пропускателни пунктове, приета с ПМС № 104 от 2002 г. (обн., ДВ, бр. 54 от 2002 г.; изм., бр. 24 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 86 от 2004 г.; изм., бр. 90 и 96 от 2005 г., бр. 85 от 2006 г.; изм. и доп., бр.

106 от 2006 г., бр. 79 от 2008 г., бр. 14 и 100 от 2009 г., бр. 22 и 61 от 2010 г.). Граничните застраховки по ал. 2 се сключват без използване на услугите на застрахователни посредници.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.).

(5) (Отм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.).

Чл. 23. (Отм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.).

Чл. 24. Към полицата за гранична застраховка се издава сертификат „Зелена карта".

Чл. 25. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Доколкото не е установено друго в този раздел, за граничната застраховка се прилага уредбата за застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите съгласно Кодекса за застраховането. Премията по гранична застраховка не може да се разсрочва.

(2) Националното бюро на българските автомобилни застрахователи гарантира плащанията по граничните застраховки съгласно условията на международните договори, по които е страна.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Застрахователните договори за гранична застраховка задължително се включват в покритието по презастрахователните договори по задължителната застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите, сключвани от застрахователите.

(4) Всеки застраховател приема отделна тарифа по граничната застраховка.

Раздел IV
Сертификат „Зелена карта"

Чл. 26. *(1)* Сертификатът „Зелена карта" е международен сертификат, представляващ удостоверителен документ за наличието на застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите, издаден от името на национално бюро на застрахователи в съответствие с Препоръка № 5, приета на 25 януари 1949 г. от Подкомитета на Комитета по сухопътен транспорт на Икономическата комисия на Организацията на обединените нации за Европа.

(2) Националното бюро на българските автомобилни застрахователи определя, при спазване на международните договори, по които бюрото е страна, и на актовете на органите на Съвета на бюрата, единен образец на полиците за гранична застраховка на автомобилистите и на сертификатите „Зелена карта", както и организира, администрира и контролира тяхното изготвяне, отпечатване и издаване .

(3) Националното бюро на българските автомобилни застрахователи приема правила на Националното бюро на българските автомобилни застрахователи за сертификат „Зелена карта" и гранична застраховка, които са задължителни за всички негови членове.

Чл. 27. (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) *(1)* Членовете на Националното бюро на българските автомобилни застрахователи имат право да издават сертификат „Зелена карта" само на превозни средства, които обичайно се намират на територията на Република България, освен в случаите на гранична застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) По изричното искане на член на Националното бюро на българските автомобилни застрахователи и след решение на управителния съвет на Националното бюро на българските автомобилни застрахователи всеки член може да бъде упълномощен да издава сертификати „Зелена карта" в държава, в която не съществува национално застрахователно бюро по смисъла на Вътрешните правила на Съвета на бюрата, при спазване на условията, установени във Вътрешните правила на Съвета на бюрата.

Чл. 28. (Отм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.).

Чл. 29. (Отм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.).

Чл. 30. (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Сертификатът „Зелена карта" се издава от застрахователя за срок най-малко от 15 дни.

(2) В случай че сертификатът „Зелена карта" е издаден за срок, по-кратък от 15 дни, и ако бъде ангажирана отговорността на Националното бюро на българските автомобилни застрахователи по такъв сертификат „Зелена карта" съгласно Вътрешните правила на Съвета на Бюрата, Националното бюро на българските автомобилни застрахователи има право да възстанови от съответния застраховател платените суми към увредените лица или други национални бюра.

Чл. 31. (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Застрахователят няма право да зачерква нито една държава в полето за териториална валидност освен в сертификат „Зелена карта", който се издава към Гранична застраховка, в който се зачеркват третите държави, включително тези от тях, които са подписали Многостранното споразумение.

Чл. 32. Забранява се изнасянето през граничните контролно-пропускателни пунктове на Република България на непопълнени бланки на сертификати „Зелена карта" освен от застрахователен посредник, който е изрично писмено упълномощен за това от съответния застраховател.

Раздел V

Задължителна застраховка „Злополука" на пътниците

Чл. 33. *(1)* Превозвачите, извършващи обществен превоз на пътници с начална и крайна точка на пътуването на територията на Република България, сключват задължителна застраховка „Злополука" на пътниците при възникване на застрахователен интерес. Възникване на застрахователен интерес е налице от датата на получаване на разрешително за извършване на обществен превоз или от датата на изтичане на сключен застрахователен договор за тази застраховка.

(2) Договорът за задължителната застраховка „Злополука" по ал. 1 се сключва за срок не по-кратък от една година.

(3) Изискването по ал. 1 се отнася и за превозвачите, чиито средства за обществен превоз са спрени от експлоатация от съответните държавни органи, след като отново бъдат пуснати в експлоатация с разрешение на тези органи.

Чл. 34. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Застрахователната полица по задължителна застраховка „Злополука" на пътниците освен реквизитите по чл. 345, ал. 1, т. 2, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 11 и ал. 4 от Кодекса за застраховането следва да съдържа и:

1. наименование на застрахователя;

2. седалище и адрес на управление, като застрахователите от трета държава, извършващи дейност чрез клон в Република България, посочват седалището и адреса на управление на застрахователя в третата държава и на клона в Република България;

3. номер на акта на компетентния орган, с който е издаден лиценз за извършване на застрахователна дейност, като застрахователите от трета държава, извършващи дейност чрез клон в Република България, посочват номера на акта на компетентния орган по седалището на застрахователя в третата държава и на компетентния орган в Република България;

4. ЕИК за застрахователите със седалище в Република България, съответно номер на регистрация в търговски или друг подобен регистър за застрахователите със седалище в държава членка или в трета държава;

5. името и адреса, съответно наименованието, седалището, адреса на управление и ЕИК, съответно номера по БУЛСТАТ на превозвача на пътници със средства за обществен превоз;

6. (нова - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) името и адреса, съответно наименованието, седалището, адреса на управление и ЕИК, съответно номера по БУЛСТАТ на застраховащия;

7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) поредния номер на застрахователната полица, образуван по реда на чл. 40, ал. 2.

Чл. 35. Застрахователят е длъжен да снабди превозвача с удостоверение за сключената задължителна застраховка „Злополука" на пътниците за всяко превозно средство на превозвача, което трябва да съдържа обстоятелствата по чл. 34 и срока на валидност на застраховката. Превозвачът е длъжен да постави удостоверението на видно място в превозното средство.

Чл. 36. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) При настъпване на застрахователно събитие превозвачът е длъжен да уведоми застрахователя. Уведомяването може да извърши и пострадалият пътник или трето лице. Превозвачът е задължен в 10-дневен срок от настъпването на злополуката да предостави заверено копие от акт за злополука на пострадалия пътник с подробно описание на случая. Пострадалият пътник е задължен да предостави на застрахователя акта за злополука, когато е получил такъв от превозвача. Акт за злополука може да не се съставя, ако тя е отразена в акт на компетентен орган по контрола на съответния вид транспорт, като в този случай превозвачът снабдява пострадалия пътник или ползващите се по чл. 38 лица със заверено копие от този документ.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Застрахователят е длъжен да приеме и регистрира с входящ номер и дата всяко уведомление за настъпило застрахователно събитие, както и всяка претенция, и да регистрира с входящ номер и дата на представяне всички документи, удостоверяващи основанието на претенцията и размера на вредата, включително и датата за явяване за преглед на пострадалото лице. Прилага се и чл. 106 от Кодекса за застраховането.

(3) Явяването за преглед на пострадалото лице се удостоверява с протокол за преглед или протокол за явяване, на които е вписана датата на явяване.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) При поискване застрахователят е длъжен да предостави на пострадалото лице или на ползващите се лица заверено копие от общите условия по застрахователния договор и заверено извлечение от полицата, съдържащо информацията по чл. 35, както и други клаузи, които имат значение за определяне и осъществяване на правата на пострадалото лице или на ползващите се лица, ако такива са договорени, без да се нарушава застрахователната тайна.

Чл. 37. *(1)* За злополука се счита всяко събитие, станало не по волята на застрахованото лице, настъпило по време на пътуване (включително при качване или слизане от превозното средство), което в резултат на внезапни и непредвидени действия или причини от външен произход в срок до една година от настъпването му е причинило покрит риск смърт или трайна загуба на работоспособност на застрахованото лице. Покрит риск е налице и когато трайната загуба на работоспособност е определена по установения ред след изтичането на едногодишния срок от настъпване на застрахователното събитие и се намира в причинно-следствена връзка с него.

(2) За покрит риск се считат също:

1. изкълчванията, обтяганията или скъсванията на тъкани, причинени от внезапно напрягане на собствени сили;

2. инфекциите, при които заразната материя е проникнала в организма на пострадалото от злополука лице;

3. телесните увреждания или смъртта, настъпили по време на превоза при спасяване на своя или на чужд живот или на имущество.

Чл. 38. (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) *(1)* При смърт на застраховано лице, настъпила вследствие на злополука, покрита по задължителна застраховка „Злополука" на пътниците, застрахователят изплаща застрахователната сума по договора.

(2) При трайна загуба на работоспособност по задължителна застраховка „Злополука" на пътниците на застрахованото лице се изплаща такъв процент от застрахователната сума по договора, какъвто е процентът на трайната загуба на работоспособност.

(3) Процентът на трайна загуба на работоспособност се определя от ТЕЛК или от застрахователна експертна комисия съгласно списък на травматичните болести и увреждания на застрахователя след окончателно и пълно стабилизиране на увреждания на застрахованото лице, но не по-рано от 3 месеца и не по-късно от една година от датата на събитието. Застрахователят не може да откаже плащане, когато ТЕЛК или застрахователната експертна комисия се е произнесла след изтичане на едногодишния срок. При загуба на крайници или други човешки органи процентът може да се определи и без да се спазва тримесечният срок.

(4) Когато застрахованото лице е имало определен процент трайна загуба на работоспособност преди настъпването на злополуката, този процент не се взема под внимание при определяне трайната загуба на работоспособност в резултат на злополуката.

(5) Застрахователната сума или съответната част от нея се изплаща на застрахованото лице, а при смърт на застрахованото лице - на законните му наследници.

(6) При смърт на застраховано непълнолетно лице, на ограничено запретено или на нетрудоспособно лице, което няма наследници, застрахователната сума се изплаща на лицата, които са го издържали.

(7) Когато застрахованото лице или неговите наследници не са навършили пълнолетие или са лица, които са поставени под запрещение, застрахователното обезщетение се заплаща от застрахователя по банкова сметка с титуляр съответното лице.

Чл. 39. *(1)* За изплащане на застрахователната сума или на съответна част от нея на застрахователя се представят следните документи:

1. писмено искане;

2. билет, карта или друг документ в оригинал, доказващ, че пострадалият е бил пътник;

3. документ по чл. 36, ал. 1;

4. препис от акта за смърт и удостоверение за наследници в оригинал или протокол на ТЕЛК;

5. болнични листове, протоколи на ЛКК и други документи, както и обяснения, поискани от застрахователя.

(2) В случай на изплатено обезщетение за трайна загуба на работоспособност в резултат на злополука и последваща смърт на застрахованото лице до една година от датата на злополуката дължимата застрахователна сума за смърт се намалява с размера на изплатеното обезщетение.

Раздел VI

Единна номерация на застрахователните полици по задължителни застраховки „Гражданска отговорност" на автомобилистите и сертификат „Зелена карта", гранична застраховка и „Злополука" на пътниците

Чл. 40. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Застрахователни полици по задължителни застраховки „Гражданска отговорност" на автомобилистите, сертификат „Зелена карта", гранична застраховка и „Злополука" на пътниците имат единна унифицирана номерация за всички застрахователи, която се генерира от единната информационна система за оценка, управление и контрол на риска по чл. 575, ал. 1 от Кодекса за застраховането.

(2) Поредният номер на всяка застрахователна полица по задължителна застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите и по задължителна застраховка „Злополука" на пътниците съдържа:

1. BG - код на държавата в системата на „Зелената карта";

2. ZZ - уникалния идентификационен код на застрахователя, предоставен от Гаранционния фонд, състоящ се от две позиции;

3. I - вида на застраховката;

4. YY- годината на начало на застрахователната полица, последните две цифри от съответната година, през която влиза в сила полицата;

5. 999999999 - поредния номер на полицата, състоящ се от девет позиции.

(3) (В сила от 05.05.2015 г.; изм., бр. 33 от 2017 г.) Номерът на сертификата „Зелена карта", който се записва в предвиденото поле, се формира от номера на полицата по задължителна застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите и от допълнителен индекс от две позиции, указващ поредния номер на всеки издаден сертификат „Зелена карта" към съответната полица.

(4) (В сила от 05.05.2015 г.) Поредният номер на всяка полица по гранична застраховка съдържа:

1. BG - код на държавата в системата на „Зелената карта";

2. ZZ - уникалния идентификационен код на застрахователя, предоставен от Гаранционния фонд, състоящ се от две позиции;

3. FI - вида на застраховката;

4. YY - годината на начало на застрахователната полица, последните две цифри от съответната година, през която влиза в сила полицата;

5. 999999 - поредния номер на полицата, състоящ се от шест позиции.

(5) Поредният номер на сертификат „Зелена карта", който се издава заедно с гранична застраховка, съвпада с поредния номер на полицата на гранична застраховка и се вписва в поле 4 на сертификата.

(6) (Отм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.).

Раздел VII
Отчитане на задължителното застраховане и достъп до информация
(Загл. доп. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.)

Чл. 41. (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) *(1)* Отчитането на задължителното застраховане от застраховател се извършва по реда и при условията на Наредба № 54 от 2016 г. за регистрите на Гаранционния фонд за обмена и защитата на информацията и за издаването и отчитането на задължителните застраховки по чл. 461, т. 1 и 2 от Кодекса за застраховането (ДВ, бр. 7 от 2017 г.).

(2) Всеки застраховател предоставя на Информационния център на Гаранционния фонд ежедневно информация за:

1. обявените за невалидни знаци по чл. 10, които са унищожени, изгубени или откраднати, за които застрахователят е уведомен през предходния ден;

2. обявените за анулирани през предходния ден знаци по чл. 10, които са били погрешно попълнени, погрешно перфорирани, с нарушена цялост, или във връзка с анулиране на запис, корекция, промяна, прекратяване по полица „Гражданска отговорност" на автомобилистите;

3. обявените за анулирани или невалидни през предходния ден сертификати „Зелена карта".

(3) С цел предотвратяване на застрахователни измами всеки застраховател, предлагащ задължителна застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите и застраховка „Каско" на моторно превозно средство (МПС) в Република България, има право на достъп до следните данни:

1. данни от протоколите, подадени на Гаранционния фонд от Министерството на вътрешните работи по реда на чл. 7 от Наредба № Із-41 от 2009 г. за документите и реда за съставянето им при пътнотранспортни произшествия и реда за информиране

между Министерството на вътрешните работи, Комисията за финансов надзор и Гаранционния фонд (ДВ, бр. 8 от 2009 г.) (Наредба № Із-41);

2. данни от двустранните констативни протоколи за пътнотранспортно произшествие, подадени на Гаранционния фонд от застрахователите по реда на чл. 5, ал. 4 от Наредба № Із-41;

3. данни за предявени претенции от застраховател по застраховка „Каско" на МПС, за които е поставен флаг за регрес.

(4) Редът и начинът на достъп до информацията по ал. 3 се определят с правила, приети от управителния съвет на Гаранционния фонд, които се предоставят за одобрение на заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Застрахователен надзор".

Чл. 42. *(1)* Данни за прекратяване на застрахователен договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите или задължителна застраховка „Злополука" на пътниците в Република България могат да се подават само в деня на прекратяването на договора.

(2) Гаранционният фонд обезпечава технологично изпълнението на изискването по ал. 1.

Чл. 43. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Освен в случаите по чл. 572 от Кодекса за застраховането Гаранционният фонд предоставя въз основа на писмено искане на застраховател:

1. обобщена информация за пазара на задължителна застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите, която не разкрива сведения за потребители и моторните превозни средства, за които има сключена застраховка при конкретен застраховател;

2. (изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) във връзка с възникване и упражняване на правото му по чл. 410 от Кодекса за застраховането - сведения за застрахователя, сключил задължителната застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Информацията по ал. 1 се предоставя безплатно.

Чл. 44. (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) *(1)* Гаранционният фонд е длъжен да обезпечи техническа възможност за прилагането на чл. 332, ал. 4 от Кодекса за застраховането за сключването на застрахователни договори чрез страница в интернет на застраховател или застрахователен посредник.

(2) Гаранционният фонд обезпечава технологично изпълнението на забраната по чл. 484 и чл. 489, ал. 5 и 6 от Кодекса за застраховането, включително по чл. 7, ал. 2.

(3) Гаранционният фонд обезпечава изпълнението на изискванията на чл. 574 от Кодекса за застраховането.

Раздел VIII
Административнонаказателни разпоредби

Чл. 45. (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Лицата, които са извършили нарушение на наредбата, както и лицата, които са допуснали извършването на такива нарушения, се наказват при условията и по реда на част осма от Кодекса за застраховането.

Допълнителни разпоредби

§ 1. (Отм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.).

§ 2. Държавите, членуващи чрез своите национални бюра в системата „Зелена карта", са:

1. държавите - членки на Европейския съюз, а именно:

Република Австрия, Кралство Белгия, Република България, Федерална република Германия, Република Гърция, Кралство Дания, Република Естония, Ирландия, Кралство Испания, Италианска република, Република Кипър, Република Латвия, Република Литва, Велико херцогство Люксембург, Република Малта, Кралство Нидерландия, Обединеното кралство на Великобритания и Северна Ирландия, Република Полша,

Португалска република, Румъния, Словашка република, Република Словения, Унгария, Република Финландия, Френска република, Република Хърватия, Чешка република, Кралство Швеция;

2. държави, членуващи в Европейското икономическо пространство, а именно: държавите - членки на Европейския съюз, както и Република Исландия, Кралство Норвегия и Княжество Лихтенщайн, отговорността за чиято територия се носи от Националното бюро на Конфедерация Швейцария;

3. трети държави, подписали Многостранното споразумение между националните бюра на застрахователите на държавите - членки на Европейското икономическо пространство, и на други асоциирани държави, сключено в Ретимно, Крит, на 30 май 2002 г., наричано „Многостранното споразумение", а именно:

Конфедерация Швейцария, Княжество Андора и Република Сърбия;

4. други трети държави, а именно:

Република Албания, Босна и Херцеговина, Република Беларус, Държавата Израел, Ислямска република Иран, Кралство Мароко, Република Молдова, Република Македония, Черна гора, Руска федерация, Тунизийска република, Република Турция, Украйна.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 3. *(1)* Наредба № 24 от 2006 г. за задължителното застраховане по чл. 249, т. 1 и 2 от Кодекса за застраховането и за методиката за уреждане на претенции за обезщетение на вреди, причинени на моторни превозни средства (обн., ДВ, бр. 25 от 2006 г.; изм., бр. 36 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 55 от 2007 г., бр. 3 от 2008 г.; изм., бр. 55 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 97 от 2013 г.) се отменя с изключение на чл. 15, ал. 4 и приложения № 1 - 6.

(2) В срок до 31.12.2014 г. Съветът на Гаранционния фонд приема и предлага на Комисията за финансов надзор проект на методика по чл. 1, ал. 3.

(3) До приемане на методиката по чл. 1, ал. 3 от тази наредба се прилага методиката по чл. 15, ал. 4 от Наредба № 24 от 2006 г. за задължителното застраховане по чл. 249, т. 1 и 2 от Кодекса за застраховането и за методиката за уреждане на претенции за обезщетение на вреди, причинени на моторни превозни средства.

§ 4. (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2017 г.) Наредбата се издава на основание чл. 504, чл. 345, ал. 6 и чл. 499, ал. 1 и 2 от Кодекса за застраховането и е приета с Решение № 149-Н от 16 октомври 2014 г. на Комисията за финансов надзор.

§ 5. За заварените случаи към момента на влизане в сила на чл. 3, ал. 1 на повече от една действащи, както и изтекли (по които са възникнали застрахователни събития), задължителни застраховки „Гражданска отговорност" на автомобилистите, застрахователите, страни по съответните договори, отговарят солидарно за изплащане на обезщетението, като увредените лица и застрахованото лице могат да искат изплащане на цялото обезщетение от всеки застраховател.

§ 6. За заварените случаи към момента на влизане в сила на чл. 25, при които за едно и също моторно превозно средство има валидно сключена застрахователна полица за задължителна застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите при един застраховател и издаден сертификат „Зелена карта" при друг застраховател, както и изтекли такива (по които са възникнали застрахователни събития), и застрахователното събитие е извън територията на България, и ако:

1. събитието е възникнало на територията на трета държава, за която издаденият сертификат „Зелена карта" има териториално покритие, отговорен за изплащане на обезщетението е застрахователят, който го е издал;

2. събитието е възникнало на територията на държава членка, отговорен за изплащане на обезщетението е застрахователят, който е издал застрахователната полица по задължителна застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите.

§ 7. Гаранционният фонд извършва всички необходими действия с оглед прилагането на чл. 3, ал. 2 и чл. 8, ал. 3 в двумесечен срок от влизането в сила на наредбата.

§ 8. Застрахователите привеждат образците на издаваните от тях полици по задължителна застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите в едномесечен срок от влизането в сила на наредбата.

§ 9. Управителният съвет на Гаранционния фонд приема правилата по чл. 10, ал. 4 в едномесечен срок от влизането в сила на наредбата.

§ 10. Член 11, ал. 4 и чл. 40, ал. 3 и 4 влизат в сила в шестмесечен срок от влизането в сила на наредбата. До влизането в сила на разпоредбите по изречение първо се прилага досегашният ред.

§ 11. Застрахователите приемат и оповестяват методиката по чл. 21, ал. 3 в шестмесечен срок от влизане в сила на наредбата.

§ 12. (Доп. - ДВ, бр. 95 от 2015 г.) *(1)* Застрахователите започват да подават информацията по чл. 41, ал. l, т. l в частта гранична застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите, т. 2 и 3, ал. 4 и 7 в шестмесечен срок след влизане в сила на наредбата. До влизане в сила на разпоредбите по изречение първо се прилага досегашният ред.

(2) В срок от осем месеца от влизане в сила на наредбата застрахователите представят в информационния център на Гаранционния фонд данни за всички предявени претенции и изплатени обезщетения по застраховки по т. 3 и т. 10.1 от раздел II, буква „А" на приложение № 1 от Кодекса за застраховането, с действие на договора след 1.01.2010 г. Данните по изречение първо съдържат информация, определена с решение на комисията въз основа на предложение от управителния съвет на Гаранционния фонд. Данните се подават по начин и във формат, определен от управителния съвет на Гаранционния фонд във връзка с изискванията на системата за автоматизирана обработка на информацията, като се гарантират автентичността и сигурността на подадените данни.

(3) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2015 г.) В срок до 31 декември 2015 г. застрахователите представят в информационния център на Гаранционния фонд данни за всички предявени претенции и изплатени обезщетения по застраховки по т. 3 и т. 10.1 от раздел II, буква „А" на приложение № 1 от Кодекса за застраховането, които са предявени или изплатени след 1.01.2010 г. по полиците с действие на договор преди 1.01.2010 г. Данните по изречение първо съдържат информация, определена с решение на комисията въз основа на предложение от управителния съвет на Гаранционния фонд. Данните се подават по начин и във формат, определен от управителния съвет на Гаранционния фонд във връзка с изискванията на системата за автоматизирана обработка на информацията, като се гарантират автентичността и сигурността на подадените данни.

§ 13. В чл. 20, ал. 1 т. 3 от Наредба № 2 от 2003 г. за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация от публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа (обн., ДВ, бр. 90 от 2003 г.; изм., бр. 12 и 101 от 2006 г., бр. 82 от 2007 г. и бр. 37 от 2008 г.) се изменя така:

„3. публикуван чрез интернет на страницата на емитента или когато е приложимо, чрез интернет на страниците на инвестиционните посредници и банки, участващи в публичното предлагане на ценните книжа;".

Председател: Стоян Мавродиев

Заключителни разпоредби към Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 49 от 2014 г. за задължителното застраховане по чл. 249, т. 1 и 2 от Кодекса за

застраховането и за методиката за уреждане на претенции за обезщетение на вреди, причинени на моторни превозни средства
(ДВ, бр. 33 от 25.04.2017 г.)

§ 40. Гаранционният фонд извършва всички необходими действия с оглед прилагането на чл. 40, ал. 3 и чл. 44, ал. 1 и 2 в двумесечен срок от влизането в сила на наредбата.